

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گونه سؤالات به کمک جدول تناسب جواب را به دست می‌آوریم:

مورد نظر	پایه	
شاخص	۱۰۰	۱۲۰
قیمت	۵۰۰	x

$$\Rightarrow 100x = 120 \times 500 \Rightarrow x = \frac{120 \times 500}{100} = 600$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\text{شاخص بهای گوشت و ماهی} = \frac{100 \times 600 + 20 \times 140}{100 \times 500 + 20 \times 120} \times 100$$

$$\frac{60000 + 2800}{50000 + 2400} \times 100 = \frac{62800}{52400} \approx 119/8$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. درصد کلمات دشوار متن را محاسبه می‌کنیم.

$$\text{درصد کلمات دشوار} = \frac{\text{تعداد کلمات دشوار}}{\text{تعداد کل کلمات}} \times 100 = \frac{192}{1200} \times 100 = 16$$

$$\text{شاخص پایه‌ی آموزش} = \left[\frac{(\text{میانگین تعداد کلمات} + \text{درصد کلمات})}{\text{در هر جمله دشوار}} \times \frac{0}{4} \right]$$

$$= \left[\frac{(16 + 8) \times \frac{0}{4}}{1} \right] = [24 \times \frac{0}{4}] = [9/6] = 9$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دوره تناوب نمودار الف برابر ۶ ساعت و دوره تناوب نمودار ب برابر ۸ ساعت است و اختلاف این دو عدد برابر $8 - 6 = 2$ است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\bar{x} = \frac{3 + 0 + 0}{3} = 1$$

ابتدا میانگین داده‌ها را محاسبه می‌کنیم:

انحراف معیار از رابطه‌ی زیر به دست می‌آید:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

$$\alpha = \sqrt{\frac{(0 - 1)^2 + (0 - 1)^2 + (3 - 1)^2}{3}} = \sqrt{\frac{6}{3}} = \sqrt{2}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\text{شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی} = 100 \times \frac{\text{مجموع مبلغ سال موردنظر}}{\text{مجموع مبلغ سال پایه}}$$

بنابراین با توجه به شاخص ۵۰۰ خواهیم داشت:

$$100 \times \frac{500}{500} = 100 \times 1 = 100$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

تذکر: درآمدها در عددی ضرب شوند خط فقر نیز در آن عدد ضرب می‌شود و همچنین b چهار برابر می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به فرمول شاخص بهای دو کالا داریم:

$$\text{شاخص بهای دو کالا} = \frac{2000 \times 200 + 100000 \times 100}{2000 \times 200 + 80000 \times 100} \times 100 = \frac{100000 \times (6 + 100)}{100000 \times (4 + 80)} \times 100$$

$$= \frac{106}{84} \times 100 \approx 126\%$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{شاخص بهای گوشت و مرغ در سال ۹۹} &= \frac{\overbrace{(350 \times 25)}^{\text{گوشت ۹۹}} + \overbrace{(80 + 10)}^{\text{مرغ ۹۹}}}{\underbrace{(150 \times 25)}_{\text{گوشت پایه}} + \underbrace{(50 \times 10)}_{\text{مرغ پایه}}} \times 100 \\ &= \frac{8750 + 800}{3750 + 500} \times 100 = \frac{9550}{4250} \times 100 \approx 224/7 \end{aligned}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تابع درآمد شرکت $R(x) = 80x$ و تابع هزینه آن $C(x) = 5000 + 60x$ است. نقطه‌ی سربه‌سر نقطه‌ای است که در آن شرکت نه سود می‌کند و نه ضرر، یعنی درآمد با هزینه برابر است:

$$5000 + 60x = 80x \Rightarrow 5000 = 80x - 60x$$

$$\Rightarrow 5000 = 20x \Rightarrow x = \frac{5000}{20} = 250$$

یعنی با فروختن ۲۵۰ آمین کالا، سوددهی آغاز می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر b واسطه‌ی هندسی بین a و c باشد، آنگاه $b^2 = ac$ است. اگر ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم را α و β فرض کنیم و m واسطه‌ی هندسی بین آن‌ها باشد، آنگاه داریم:

$$m^2 = \alpha \cdot \beta \xrightarrow{\alpha, \beta = \frac{c}{a} = 4m + 5} m^2 = 4m + 5$$

$$\Rightarrow m^2 - 4m - 5 = 0 \Rightarrow (m + 1)(m - 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ m = 5 \end{cases}$$

$$|5 - (-1)| = |6| = 6$$

حال اختلاف مقادیر m را به دست می‌آوریم:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt{a_2}, \sqrt{a_9}, \sqrt{a_{16}}$$

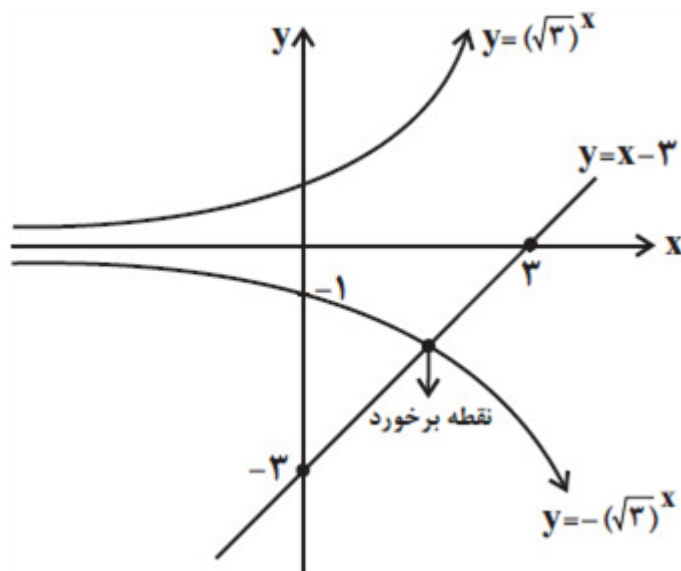
$$(\sqrt{a_9})^2 = \sqrt{a_2 \times a_{16}} \Rightarrow a_9 = \sqrt{a_2 \times a_{16}}$$

$$a_1 + 8d = \sqrt{(a + d)(a + 15d)} \Rightarrow (a + 8d)^2 = a^2 + 15ad + ad + 15d^2$$

$$a^2 + 16ad + 64d^2 - a^2 - 16ad - 15d^2 = 0 \Rightarrow 49d^2 = 0 \Rightarrow d = 0$$

وقتی d در حسابی صفر است پس دنباله ثابت و نسبت مشترک دنباله هندسی برابر ۱ است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نمودار هر دو تابع را در یک دستگاه رسم می‌کنیم.

پس نقطه برخورد در ربع چهارم واقع است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{6-2} = \frac{24}{192} \Rightarrow r^4 = \frac{1}{8} \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$a_2 = 192 \Rightarrow a_1 r^2 = 192 \Rightarrow a_1 \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 192$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} a_1 = 192 \Rightarrow a_1 = \frac{192}{\frac{1}{4}} = 768$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\underbrace{a-4}_x, \underbrace{a-2}_y, \underbrace{a+4}_z, b, \dots$$

اگر x و y و z سه جمله متوالی دنباله هندسی باشند، ابتدا نسبت مشترک را محاسبه می‌کنیم:

$$r = \frac{a-2}{a-4} = \frac{a+4}{a-2}$$

$$\Rightarrow (a-2)^2 = (a-4)(a+4) \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = a^2 - 16$$

اتحاد مزدوج اتحاد مربع دوجمله‌ای

$$\Rightarrow a^2 - 4a - a^2 = -16 - 4 \Rightarrow -4a = -20 \Rightarrow a = \frac{-20}{-4} = 5$$

جای گذاری $a=5$

$$\rightarrow 5-4, 5-2, 5+4, b, \dots \Rightarrow 1, 3, 9, b, \dots$$

$$r = \frac{3}{1} = 3 \Rightarrow b = 9 \times 3 = 27$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۶

$$x - \frac{50}{100}x = x - 0.5x = \frac{1}{2}x$$

یعنی هر سال مقدار پسماند در عدد $\frac{1}{2}$ ضرب می‌شود (نصف می‌شود)، پس یک دنباله هندسی داریم که در آن $a_1 = 960$ و $r = \frac{1}{2}$ است.

$$a_5 = a_1 r^4 = 960 \left(\frac{1}{2}\right)^4 = 960 \times \frac{1}{16} = 60$$

میزان پسماند در سال پنجم برابر است با:

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۷

$$3, a, b, c, e, f, 192$$

$$192 = t_v = 3q^f \Rightarrow q^f = 64 \Rightarrow q = 2$$

$$S_v = \frac{3(1 - 2^7)}{1 - 2} = 381$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۸

$$(1, 8) \Rightarrow f(1) = 8 \Rightarrow 2 + A \times 3^1 = 8 \Rightarrow 3A = 6 \Rightarrow A = 2$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۹

$$\left(\frac{3}{4}\right)^5 \times (2^5)^3 \times (3 \times 4)^{-2} = \frac{3^5 \times 2^{15}}{4^5} \times \frac{1}{3^2 \times 4^2} = \frac{3^5 \times 2^{15}}{(2^2)^5 \times (2^2)^2 \times 3^2}$$
$$= 3^3 \times \frac{2^{15}}{2^{10} \times 2^4} = 3^3 \times 2 = 54$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۲۰

$$2\sqrt{3^3 \times 2} - \sqrt{2} + \sqrt{2^3 \times 2} = 6\sqrt{2} - \sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 7\sqrt{2}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر: ۲۱

گزینه ۱: آشکار کردن چهره یار گزینه ۳: کناره گرفتن

گزینه ۴: بی‌ثبات

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۲

بیت «الف» درباره‌ی دشمنی روزگار با بزرگان است و اینکه سرنوشت به کام مردم دون و پست است. (بی‌عدالتی روزگار)

بیت «ب» درباره‌ی ارزش ذاتی انسان‌هاست که ربطی به مقام و منصب آن‌ها ندارد. (ارزش ذاتی)

بیت «ج» توصیه به کم‌گفتن برای در امان بودن از عوارض زیاده‌گویی است. (کم‌گویی)

بیت «د» درباره‌ی بی‌نیازی از خلق و ترک تعلقات است. (بی‌نیازی)

۲۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۲: «۲»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

گزینه ۳: «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۲۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تشنه لب بودن» کنایه از مشتاق بودن

گزینه ۲: «روسیاه کردن» کنایه دارد.

گزینه ۳: «موی از خمیر برآوردن» کنایه از کار بسیار ساده‌ای را انجام دادن.

۲۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وزن گزینه ۱: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

۲۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخلاف آنچه در گزینه ۱ آمده، نثر ساده در سبک هندی با نثر مرسل در سبک خراسانی

مانند تاریخ بلعمی تفاوت دارد. در نثر ساده این دوره لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر

و نثر کم نیست.

۲۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بی‌توجهی به زبان و بی‌دقتی در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌ها از ویژگی‌های زبانی سبک هندی

است. در این بیت، کاربرد کلمه‌های «نتایج‌ها» و «معانی‌ها» نشان از این ویژگی دارد. «معانی» و «نتایج» جمع هستند و

کاربرد آن‌ها با نشانه‌ی جمع «ها» اشتباه است.

۲۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) ز خود رفتن: کنایه از مدهوش شدن و بی‌اختیاری

۲۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عنان به دست گرفتن کنایه از: اختیار چیزی را در دست گرفتن

۳۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در مصراع اول پیچیدن کنایه از تلاش کردن و در مصرع دوم سر پیچاندن کنایه از منصرف شدن است.

۳۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

دَل بَ رُ جَا / نَا نِ مَن / بُر دِ لُ جَا نِ مَن

بُر دِ لُ جَا نِ مَن / دَل بَ رُ جَا / نَا نِ مَن

— U — / — U U — / — U — / — U U —

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

لُ: با توجه به وزن شعر و اختیارات شاعری این هجا بلند در نظر گرفته می‌شود.

می	شد	ک	نی	د	ل	ک	سای	ای	پ	س	را	ه	گر	ش	بی
-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
					↓										
سر	ز	ن	د	ه	آ	ت	ش	از	د	ل	دل	ش	ک	ت	ای
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
مفتعلن				مفاعِلن			مفتعلن			مفاعِلن					

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت عنوان شده در صورت سؤال در وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» و بحر «هزج مثنی سالم» سروده شده است و بیت گزینه‌ی «۲» نیز در همین وزن عروضی سروده شده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: این بیت بر وزن دوری «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است.

گزینه‌ی «۳»: این بیت بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» سروده شده است.

گزینه‌ی «۴»: این بیت نیز بر وزن «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» سروده شده است و با بیت عنوان شده در صورت سؤال یکسان نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد «ج» و «د» کاملاً درست هستند. تشریح موارد نادرست:

«الف»: این ویژگی مربوط به سطح فکری شعر معاصر است، نه سطح زبانی.

«ب»: این ویژگی مربوط به سطح ادبی شعر دوره‌ی بیداری است، نه سطح فکری.

«ه»: این ویژگی مربوط به سبک دوره‌ی معاصر (پیش از انقلاب) است، نه دوره‌ی انقلاب.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بحرهای رمل، متقارب و هزج به ترتیب از فاعلاتن، فعولن و مفاعیلن ساخته می‌شوند که به ترتیب در گزینه‌های د، ه و الف مشهودند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آهن‌دلان را زندگی (زندگی آهن‌دلان) از دل‌آزاری بود [همان‌طور که] خون از آب حیوان تیغ را (برای) گوارتر بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۰)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت فاقد تشخیص است / «تیر» استعاره از نگاه و «کمان» استعاره از ابرو است. تشریح سایر گزینه‌ها

گزینه ۱: پارادوکس: بیچاره بودن چاره‌سازان / اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی از مصراع اول است.

گزینه ۳: تشبیه: موی میان (کمر در باریکی به مو تشبیه شده است) / واژه «راست» به معنای «کشیده و بلند» آمده است و معنای ثانویه آن «درست و مطابق حقیقت» با دروغ تناسب دارد.

گزینه ۴: لفونشر مشوق: لفها: کفر و ایمان، نشرها: سبحة (تسبیح) و زُتار (کمربندی که نشانه غیرمسلمان بودن افراد بود) / تضاد: «کفر و ایمان» و «سبحة و زتار»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت فاقد تناقض است. شاعر خطاب به حاکم وقت می‌گوید تا کی از توشه (روزی و دارایی) افراد بی‌توشه (فقیر) غافل و بی‌خبری؟ «توشه و گوشه» جناس ناقص اختلافی
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: دل اول مجاز از جرئت و جسارت (ذکر سبب و اراده‌ی مسبب)، دل دوم مجاز از انسان (ذکر جزء و اراده‌ی کل) که جناس تام ساخته، بحر و چشمه استعاره از عظمت الهی و وصف آن.

گزینه ۲: «۲»: دم مجاز از لحظه (ذکر جزء و اراده‌ی کل)، گلگون هوس «تشبیه و حس‌آمیزی» هوس را در رنگ داشتن به گل تشبیه کره است.

گزینه ۳: «۳»: اغراق در اینکه با آمدن و وجود معشوق تمامی غموم و اندوه‌ها از بین می‌رود، بین «غم»، «دل» و «بیایی» تکرار داریم.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تنها در این گزینه است که شاعر در هر مصراع ادعایی کرده و خبری از آوردن مصداق برای این ادعاها نیست. همچنین نمی‌توان میان واژه‌های مصراع اول و مصراع دوم تناظر معنایی برقرار نمود. در سایر ابیات شاعر در مصراعی ادعایی کرده و برای آن ادعا در مصراع دیگر مصداق آورده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نام بحر فاعلاتن فاعلاتن فاعلن، رمل مثنی محذوف است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: متقارب مثنی محذوف / گزینه ۲: هزج مثنی سالم / گزینه ۴: رجز مثنی سالم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابهام و معنی‌گزینی از ویژگی‌های ادبی شعر معاصر قبل از انقلاب هستند.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: صور خیال در شعر معاصر جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند.

گزینه ۳: تنوع موضوعی و محتوایی شعر مربوط به ویژگی‌های فکری شعر معاصر است.

گزینه ۴: این مورد هم از ویژگی‌های زبانی شعر معاصر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ویژگی مذکور در گزینه ۳ مربوط به قلمرو زبانی شعر معاصر است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقطیع هجایی و وزن ابیات:

گزینه ۱: «۱»: — U — / U — — U / U — U — / U — — (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن) (مضارع مثنی مخرب مکفوف محذوف)

گزینه ۲: «۲»: — UU / — — UU / — — UU / — — UU (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) (البته در رکن اول مصراع‌ها، اختیار شاعری استفاده شده است و به جای فعلاتن، فاعلاتن داریم) (رمل مثنی مخبون محذوف)

گزینه ۳: «۳»: — — U — / — — U — / — — U — / — — U — (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) (رمل مثنی سالم)

گزینه ۴: «۴»: — U — / — — U — / — — U — / — — U — (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) (رمل مثنی محذوف)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن بیت داده شده «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است که با بیت گزینه‌ی «۳»

هم‌وزن است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن

گزینه‌ی «۲»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه‌ی «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف و ب) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

پ و ج) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

ت) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعّلن

ث) مستفعّل مستفعّل مستفعّل فعّلن (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن این گزینه از اوزان همسان دولختی است و به دو شکل می‌توان آن را برش هجایی داد:

«مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» یا «مستفعّلن فعولن مستفعّلن فعولن»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه‌ی «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه‌ی «۴»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید. در این

مدت، تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره‌ی زمین به ۶۷ درصد رسید.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرهنگ جهانی باید دارای عقلانیت باشد تا بتواند به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد و از

عقاید و ارزش‌های خود دفاع کند.

عدالت ارزشی است که مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و قطبی شدن جهان می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

از نگاه قرآن کریم، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.

هم‌چنین در نگاه قرآن کریم، جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه

تأکید می‌گردد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند. این افراد جهان

انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات

اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است. این انقلاب، الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری

شد که پس از چهاردهه، سراسر اروپا فرا گرفت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها برمی‌گردد. یعنی

روح و شالوده‌ی فرهنگ‌ها، متنوع است. فرهنگ‌ها از نظر گستره‌ی جغرافیایی و تداوم تاریخی نیز متنوع‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. متفکران مسلمان جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت نادرست: علوم ابزاری که نیازهای روزمره‌ی جامعه‌ی اسلامی را برطرف می‌کنند، مانند علم پزشکی، علوم فنی و مهندسی و علوم پایه که به نوعی مادر این علوم به شمار می‌آیند، از جمله علوم نافع‌اند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۷)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱) تصمیم حنا به ترکیبی از نوع وابسته و اجتنابی است.

۲) تصمیم محسن احساسی و از روی علاقه بوده است.

۳) تصمیم محمد وابسته به دوستان خود و همچنین تکانشی و ناگهانی است.

۴) تصمیم سهیلا از نوع وابسته می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سخن امام علی (ع) در مورد اهمیت مشورت کردن در تصمیم‌گیری بیان شده است.

تصمیم‌گیری عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- احساس عاطفی مثبت از پیامدهای ناتوانی در حل مسئله نیست.

- یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مسئله‌ای که قدری پیچیده است اما موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص است و قوانین کاملاً استاندارد هم دارد، از نوع خوب تعریف شده است.

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آنها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع خوب تعریف نشده هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی امنیت شغلی و بازار کار به مرحله‌ی ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت اشاره دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هستی به جای فکر کردن و انتخاب بهترین رشته برای خود، کورکورانه از دیگر داوطلبان

پیروی کرده است؛ پس سبک تصمیم‌گیری او «وابسته» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از هدف‌های مهم نظام تعلیم و تربیت، پرورش افرادی است که بتوانند بر مسائل و مشکلات خود در زندگی روزمره غلبه کنند.

هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی، فقط دستیابی به راه‌حل آن مسئله خاص نیست، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله، به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر قابل استفاده باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است، افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند. در گزینه‌ی (۴) الهام فقط برای دو ساعت حل مسئله را نادیده گرفته است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ترک همیشگی تلاش برای حل مسئله نشان‌دهنده‌ی اثر نهفتگی نیست.

(۲) انتقال

(۳) این عمل معمولاً خستگی را به دنبال دارد و به کسب نتیجه‌ی دلخواه کمک نمی‌کند و بیانگر اثر نهفتگی نمی‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روش شروع از آخر، بیشتر در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روش بارش مغزی به این شکل است که همه‌ی راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک موضوع می‌تواند درست باشد، ارائه شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ناتوانی در حل مسئله، علاوه بر ناکامی، باعث فشار روانی هم می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تصمیم‌گیری براساس تعداد اولویت‌ها ← ساده و پیچیده

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

سبک تصمیم‌گیری تکانشی در میان نوجوانان زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وقتی در موقعیتی باشیم که حتماً باید تصمیم بگیریم، ولی قادر به تصمیم‌گیری نباشیم، حالت عاطفی ناخوشایندی را تجربه می‌کنیم که «تعارض» نام دارد.

رد گزینه‌ی ۲: این‌که افراد به از دست دادن بیش‌تر از به دست آوردن حساس هستند «فرار از ضرر» نام دارد.

رد گزینه‌ی ۳ و ۴: سوگیری تأیید و کوچک شمردن خود، از جمله موانع تصمیم‌گیری هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) ممکن نیست (لایستطیع: نمی‌تواند) - در (اضافی است) - پنهان شود («یُضْمِر» متعدی است نه لازم: پنهان کند).

(۳) جز آن چیزهایی که (لأَنَّهُ: زیرا آن) - نمایان شود (دلیلی برای التزامی ترجمه کردن «یُظْهَر» وجود ندارد).

(۴) امکان ندارد که ... بتواند (لایستطیع: نمی‌تواند) - آشکار می‌کند («یُظْهَر» لازم است نه متعدی).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لم يَعْلَمُوا: ندانستند، ندانسته‌اند (حذف ۲ و ۴) / «است که» و «فقط» در گزینه‌های ۲ و ۴ بدون معادل عربی است / یَبْسُطُ: گسترش می‌دهد، می‌گستراند (حذف ۳) / لِمَنْ يَشَاءُ: برای کسی‌که (هر کس) بخواهد (حذف ۲)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «شاتِم»: (اسم فاعل است و به صورت صفت فاعلی ترجمه می شود) دشنامگو، ناسزاگو (رد گزینه ی «۲») / «لَمْ يُسْخَطْ»: (باید به صورت ماضی منفی یا ماضی نقلی منفی ترجمه شود) عصبانی نکرد، عصبانی نکرده است (رد گزینه های «۲» و «۳») در گزینه ی «۴»، «مثل» نادرست است و اجزای جمله نیز در ترجمه جابجا شده اند («سکوت بیشتر» نادرست است).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

در روزی از روزها، مردی از بازار عطرفروشان می گذشت. ناگهان آن مرد بر زمین افتاد و بیهوش شد. مردم دور او جمع شدند و هرکس چیزی می گفت، همه برای درمان او تلاش کردند، اما حال مرد بد شد و همه درمانده شدند، زیرا تلاش هایشان برای بهتر شدن حال او موفقیت آمیز نبود. همه از حال او تعجب کردند و فکر کردند که او مُرده است، زیرا چشمانش را باز نکرد و به هوش نیامد. این حالت تا ظهر ادامه یافت تا اینکه به خانواده اش آنچه را که اتفاق افتاده، خبر دادند، آن مرد برادر باهوش و حکیمی داشت. او فهمید که چرا برادرش در بازار عطرفروش ها افتاده است، با خود گفت: برادرم دَبَاغ است و کارش پاک کردن پوست های حیوانات است و به بوی بد عادت کرده است. سپس قسمتی از پوست یک حیوان را برداشت و به شکلی که کسی آن را نبیند، جلوی بینی برادرش گرفت پس از چند لحظه، مرد دَبَاغ به هوش آمد. مردم از کار برادرش تعجب کردند و گمان کردند که او جادوگر است.

- چرا مرد در بازار افتاد؟

- زیرا چیزی غیر عادی، برخلاف زندگی روزانه اش برایش اتفاق افتاد! (براساس متن، مرد به بوی بد پوست حیوانات عادت داشت و استشمام کردن بوی عطر برخلاف روزمرگی او بود و باعث افتادن و بیهوش شدن او شد!) تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: زیرا بوی عطر را برای مدّتی طولانی استشمام کرد! (طبق متن نادرست است، زیرا در متن درباره ی مدت زمان استشمام عطر صحبتی نشده است!)

گزینه ی «۲»: زیرا برادرش برای رسیدن به بازار برای درمانش دیر کرد! (طبق متن، پاسخ مناسبی نیست!)

گزینه ی «۴»: زیرا بوی بدی که همیشه آن را استشمام می کرد، آنجا نبود!

(طبق متن نادرست است، زیرا او به بوی عطر عادت نداشت و به خاطر آن بر زمین افتاد، نه به خاطر نبودن بوی بدی که به آن عادت داشت!)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- دلیلی که برادر مرد، برای بهتر شدن حالش فهمید، چیست؟

- او باهوش بود و فهمید که درمان دائمی درد برادرش بوی بد است! (طبق متن، درمان دائمی درد برادرش بوی بد و ناپسند نبود، بلکه در آن زمان به دلیل استشمام بوی عطر، درمان درد برادرش بوی بد بود!)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: برادرش دباغ بود و همیشه بوهای بد را استشمام می کرد! (طبق متن صحیح است)

گزینه ی «۲»: می دانست کار برادرش تمیز کردن پوست های حیوانات است! (طبق متن صحیح است)

گزینه ی «۳»: مشکل برادرش را فهمیده بود و می دانست که به بوی بد نیاز دارد! (طبق متن صحیح است)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متن درباره‌ی این صحبت کرده است که مرد دَبَّاغ به دلیل عادتش به بوی بد، وقتی با بوی عطرها رو به رو شد، ناگهان بیهوش شد که مفهومش با عبارت این گزینه که می‌گوید «عادت بر هر انسانی غلبه می‌کند» یکسان است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: داروئیت در خودت است و نمی‌بینی و بیماریت از خودت است و حس نمی‌کنی! (با مفهوم متن ارتباط ندارد).
گزینه‌ی «۳»: مثال مؤمن مانند عطر فروش است، اگر با او همنشینی کنی، به تو سود می‌رساند! (با مفهوم متن ارتباط ندارد).

گزینه‌ی «۴»: عطر از سنت‌های پیامبران است! (با مفهوم متن ارتباط ندارد).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «أَصْبَحَ» جزء افعال ناقصه است که فاعل و مفعول ندارد، بلکه اسم و خبر دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فعل ماضی «استمرَّ» از باب استفعال و دارای سه حرف زائد است، نه دو حرف زائد!

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعیین کنید آنچه در متن نیامده است:

۱) ساسانی‌ها پیش از حمله‌ی مسلمان‌ها، به ایرانی‌ها حکومت می‌کردند.

۲) در ایران، پس از ورود اسلام دولت به «سامانی» انتقال یافت.

۳) مسلمانان قصد داشتند که به واسطه‌ی فتح ایران مملکت‌هایشان (مناطق تحت حکومتشان) را زیاد کنند.

۴) همانا مسلمانان برای به دست آوردن اهدافشان و نه به منظور اشتیاقشان به زبان ایرانی‌ها روی آوردند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الْمُسْلِمُونَ (المُسْلِم) از فعل مضارع «يُسْلِمُ» ساخته شده که مصدر این فعل «إِسْلَام» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱) عباد: عبادی — ای بندگان من، کسی که ... او نزد من محبوب است.

۲) ربّ: مبتدا / يُنْزَلُ: فعل غائب و خبر.

۳) بُنِيَ: منادا / أَحْسِنَ: فعل امر و مخاطب

۴) ربّ: ربّی / لَا تُعَامِلْ: فعل نهی و مخاطب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، منادای مضاف را می‌خواهد که در گزینه‌ی «۴»، «طالبات» منادایی است که

مضاف شده است و «المدرسة» مضاف‌الیه آن است (دانش‌آموزان تلاشگر مدرسه، از رسیدن به هدف ناامید نشوید!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: با توجه به ضمیر «هنّ»، «طالبات» مبتداست نه منادا (دانش‌آموزان مدرسه به معلّمشان واقعاً احترام

می‌گذارند و او را گرامی می‌دارند!)

گزینه‌ی «۲»: در این گزینه کَلَّ «أَيَّتْهَا الطالبات» گروه منادایی است و منادای مضاف نداریم.

گزینه‌ی «۳»: دقت کنید که در این گزینه «طالبات» مناداست که مضاف واقع نشده و «المكتبة» هم مضاف‌الیه آن

نیست (دانش‌آموزان، کتابخانه روز یکشنبه بسته است و رفتن به آنجا برای شما ممکن نیست!)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این عبارت با توجه به ترجمه‌اش (نیکی کن، چنان که دوست داری به تو نیکی شود) با عبارت مقابل خود، تطابق مفهومی ندارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چیزی را که دوست نداری برای تو گفته شود، [در حق دیگران] نگو.» / ترجمه‌ی عبارت مقابل: «از یکدیگر غیبت نکنید»

گزینه ۳: «آنچه را برای خودت دوست می‌داری، برای دیگری [نیز] دوست بدار.»

گزینه ۴: «ای انسان چه چیزی تو را [نسبت] به پروردگار بخشنده‌ات فریب داده است.» مفهوم آیه‌ی شریفه و عبارت مقابلش این است که «انسان نباید مغرور شود، چون عاقبت همه مرگ و جداشدن از این دنیا و تعلّقاتش است.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

صورت سؤال گزینه‌ای را خواسته است که در آن، فعلی مورد تأکید قرار گرفته باشد، در این نوع سؤالات، باید سراغ مفعول مطلق تأکیدی برویم. در گزینه‌ی «۴»، «هجوماً» مفعول مطلق تأکیدی برای تأکید فعل «تَهْجَم» است، زیرا پس از آن صفت یا مضاف‌الیه به‌کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول مطلق وجود ندارد و «إِخْتِلَالاً» نیز مفعول (مفعول‌به) است.

گزینه ۲: «ظُلماً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت به کار رفته است.

گزینه ۳: «تَفْکِيراً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت (جمله‌ی وصفیه) آمده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یا قَوْمِ» در اصل «یا قَوْمِ» بوده که ضمیر «ی» از آخر آن حذف شده است.

گزینه ۳: «أَيُّهَا» در اصل «یا أَيُّهَا» بوده که حرف ندای «یا» حذف شده است.

گزینه ۴: «اللَّهُمَّ» معادل «یا اللَّهُ» است که حرف ندای «یا» حذف شده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

صورت سؤال درباره‌ی ساختار مفعول مطلق سؤال می‌کند، در جای خالی اوّل، باید یک فعل و در جای خالی دوم، مصدر مناسب آن بیاید تا ساختار مفعول مطلق ایجاد شود. دقت کنید که در گزینه‌ی «۱»، فعل جمله با توجّه به «مُدْرَسَة» که مفرد مؤنث است، باید «تُعَلِّمَ» باشد و نمی‌تواند «تَعَلَّمَ» باشد، پس برای ایجاد ساختار مفعول مطلق، باید در جالی خالی دوم «تَعْلِماً» قرار بگیرد که به اشتباه «تَعْلُماً» آمده است. در سایر گزینه‌ها، فعل و مصدر با توجّه به فاعل جمله، صحیح به کار رفته است.

صورت سؤال، مصدری را می‌خواهد که بر مفهوم مشابهت یا تشبیه دلالت کند.
 نکته: می‌دانیم در ترجمه‌ی ساختار «مفعول مطلق نوعی + مضاف‌الیه» از کلمات «مثل و مانند» استفاده می‌کنیم و همین موضوع باعث می‌شود در این ساختار، «مفعول مطلق نوعی» به‌عنوان یک «مصدر»، بیانگر مفهوم «تشبیه» باشد، پس در گزینه‌ها باید به دنبال مفعول مطلق نوعی‌ای باشیم که پس از آن «مضاف‌الیه» آمده باشد.
 تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «مطالعة» مصدر فعل «تُطالَعُوا» و مفعول مطلق نوعی است، اما پس از آن صفت (دقیقة) آمده است نه مضاف‌الیه!

گزینه‌ی «۲»: «اعتذار» مصدر فعل «اعتذر» و مفعول مطلق نوعی می‌باشد که پس از آن، «الطلّاب» به‌عنوان مضاف‌الیه آمده است، پس «اعتذار» بیانگر مفهوم تشبیه است.

گزینه‌ی «۳»: «جذباً» مصدر فعل «تجذب» و مفعول مطلق تأکیدی است، چون تنها آمده است و پس از آن «صفت» یا «مضاف‌الیه» به‌کار نرفته است.

گزینه‌ی «۴»: در این گزینه «إجابة» دو بار تکرار شده که هیچ‌کدام مفعول مطلق نیستند، ضمناً در «كإجابة» حرف جرّ «ك» بیانگر تشبیه است نه مصدر «إجابة»!

بیت فارسی به این نکته اشاره دارد که نباید به کسی بدی کرد و این تنها با عبارت گزینه‌ی «۳» (ستم نکن همانطور که دوست نداری به تو ستم شود!) هم‌مفهوم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «تَدْخُلُ» نادرست و درست آن «تَدْخُلُ» (خُ) است. (باید به شکل مصدر بیاید!)

گزینه‌ی «۲»: «فَيُرَانِ» نادرست و درست آن «فَيُرَانِ» (نَ) است. («فَيُرَانِ» جمع مکسر است و از آنجایی که در این جمله نقش مفعول را دارد، باید علامت نصب (ـِ) بگیرد!)

گزینه‌ی «۴»: «الْمُتَدَاخِلَةُ» نادرست و درست آن «الْمُتَدَاخِلَةُ» (خُ) است. (باید اسم فاعل باشد!)

اسم‌های «ال» دار به کمک «أَيُّهَا، أَيُّهَا» مورد خطاب قرار می‌گیرند. — یا أَيُّهَا الْأَطْفَال

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی سلجوقی تجارت داخلی و خارجی ایران به‌طور چشمگیری رشد کرد. گسترش قلمرو، برقراری نظم و امنیت، ایجاد راه‌های جدید و توسعه‌ی حمل و نقل و وجود نظام دیوانی کارآمد از جمله عواملی بودند که به رشد تجارت کمک کردند. صرافان که وظیفه‌ی انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله‌ی کالاها را برعهده داشتند، نقش مهمی در توسعه‌ی تجارت خارجی ایفا کردند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تفاوت شهرهای دوره‌ی سلجوقی با سایر شهرهای پیش از آن در این بود که در این دوره شهر بیرونی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت. این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از استقرار حکومت ایلخانی، شهرهای جدیدی مانند شهرک رشیدیه و رَبع (ایوان، عمارت) رشیدی، شام (شنب) غازان و شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان ساخته شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایلخان به معنای «خان تابع» است و حکومت ایلخانی یا ایلخانان به حکومت گفته می‌شود که پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیزخان تشکیل شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هجوم اقوام مهاجمی هم‌چون قراختائیان و غزها و از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و نیز رقابت و کشمکش بر سر قدرت و همچنین مبارزات اسماعیلیان و قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان از عوامل ضعف و زوال این حکومت بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شهرها در دوران حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، مانند دوران پیش از آن، از سه بخش کهندژ (ارگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (ربض) تشکیل می‌شد. با این تفاوت که شهر بیرونی (ربض) در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اقدام رضاشاه در اسکان اجباری عشایر، ضمن ایجاد ناراضی و خشم در بین عشایر، از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد که کشور ما از نظر دامی به بیگانه نیازمند شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سپهبد حاج‌علی رزم‌آرا در مقام نخست‌وزیری از سیاست انگلستان جانبداری می‌کرد و با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالف بود. پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فدائیان اسلام، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که به دلیل آگاهی مردم، نمی‌توان ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کرد. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت برسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه‌ی اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد. رد گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: از اهداف کلی نخست‌وزیری دکتر مصدق بود.

گزینه‌ی ۲: از آنجایی که انگلستان بعد از حکم دادگاه لاهه حاضر به پرداخت بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر نشد، دکتر مصدق اقدام به قطع رابطه‌ی سیاسی با لندن کرد.

گزینه‌ی ۳: دکتر مصدق با حضور در مجامع بین‌الملل از حقانیت مردم ایران دفاع می‌کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (درس ۶ ص ۸۴)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شاخص توسعه انسانی سه عامل را دربر می‌گیرند:

۱) درآمد و رفاه ۲) امید به زندگی یا متوسط طول عمر ۳) سواد و آموزش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در کشاورزی معیشتی تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مزارع پلانتیشن در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی شرکت‌های بزرگ به‌ویژه شرکت‌های چند ملیتی هستند. شرکت‌های چند ملیتی شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: محل استقرار دفتر مرکزی این شرکت‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد. گزینه ۲: بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد. گزینه ۴: این مزارع در کشورهای نواحی استوایی احداث شده‌اند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ناحیه‌ی صنعتی بوهیمیا در جمهوری چک قرار دارد. ناحیه‌ی صنعتی رور در کشور آلمان واقع است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند «مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه افزایش یابد»، و به رونق و توسعه‌ی اقتصادی کشورها کمک شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جریان‌های هوایی، گازهای موجود در جو، انرژی زمین گرمایی و رطوبت موجود در جو از پدیده‌های نامرئی هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌ها: پیش از وقوع زلزله: ایجاد مراکز امداد و نجات و پناهگاه‌ها در مناطق مختلف - شناسایی نقاط امن پناهگیری در سکونتگاه‌ها

حین وقوع زمین‌لرزه: فاصله گرفتن از ساختمان‌های بلند

بعد از زمین‌لرزه: مراقبت از پس‌لرزه‌ها و لغزش‌های زمین - قطع برق و بستن شیرهای آب و گاز

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هرگونه عامل محیطی که سلامتی یا حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید کند یا به اموال و دارایی‌های انسان‌ها خسارت وارد آورد، مخاطره است.

گزینه ۲: بحران پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و وضعیتی خطرناک و ناپایدار را برای فرد و جامعه رقم می‌زند.

گزینه ۴: مدیریت مخاطرات کلیه اقداماتی است که قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع حوادث صورت می‌گیرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها از جمله روش غیرسازه‌ای و اصلاح بستر رودخانه‌ها نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل از روش‌های سازه‌ای اقدامات پیش از وقوع سیل است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دانشمندان توانسته‌اند با مطالعه و بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای و تغییر دمای سطح زمین و هوای اطراف آن، وقوع آتش‌فشان را تا حدودی پیش‌بینی کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کیفیت قضیه یعنی همان رابطه یا نسبت آن، در عکس مستوی تغییری نمی‌کند. (نادرستی گزینه ۱) پس از عکس کردن قضیه، اگر از آن تداخل هم بگیریم، باز هم کیفیت قضیه عوض نمی‌شود. (نادرستی گزینه ۲) وقتی متضاد قضیه‌ای را به دست می‌آوریم، کیفیت آن را تغییر می‌دهیم اما بعد از نقیض گرفتن از قضیه به دست آمده، مجدداً همان کیفیت اولیه را خواهیم داشت. (نادرستی گزینه ۳) در تضاد، کیفیت قضیه تغییر می‌کند و اگر از قضیه به دست آمده، تداخل بگیریم، کیفیت قضیه نسبت به قضیه اولیه متفاوت خواهد ماند. (تأیید گزینه ۴)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

برای ساختن تداخل کافی است سور قضیه را تغییر دهیم. در عکس مستوی نیز کافی است جای موضوع و محمول را تغییر دهیم. در موجهی کلی برای ساختن عکس مستوی لازم است سور تغییر کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

رابطه‌ی میان قضیه‌ی «بعضی الف، ب نیست.» با قضیه‌ی «هر الف، ب است.» در تناقض است. در تناقض اگر قضیه‌ی اصل صادق باشد، تناقض آن لازم‌الکذب است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اول تناقض بعد تضاد بعد عکس را می‌نویسیم. پس قضیه «برخی ب الف است» درست می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قضیه حملی تکثر در موضوع یا محمول باعث تکثر در قضیه می‌شود. در این جا با دو قضیه حملی شخصی روبه‌رو هستیم. ابن‌سینا از فیلسوفان اسلامی است. فارابی از فیلسوفان اسلامی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تصدیق (قضیه) می‌تواند مقدمه‌ی یک استدلال قرار بگیرد. گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) جملات خبری (قضیه) هستند، بنابراین می‌توانند به عنوان مقدمه‌ی استدلال قرار بگیرند و یا خودشان استدلال مستقلی باشند، اما گزینه‌ی (۴) پرسشی است و نمی‌تواند مقدمه‌ی استدلال قرار گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بین دو قضیه، تداخل تحت تضاد برقرار است. در رابطه‌ی تداخل تحت تضاد از کذب یک قضیه‌ی جزئی به صدق قضیه‌ی جزئی دیگر دست می‌یابیم. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: تناقض موجهی کلیه، سالبه‌ی جزئی است.

گزینه ۲: تناقض موجهی جزئی، سالبه‌ی کلیه است.

گزینه ۳: تناقض سالبه‌ی جزئی، موجهی کلیه است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

عکس مستوی موجهی کلی، موجهی جزئی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی شخصی، قضیه‌ای است که در آن موضوع یک مجموعه‌ی خاص است. اما توجه داشته باشید که در قضیه‌ی حملی شخصی کل محمول یک بار بر موضوع که یک مجموعه‌ی خاص از افراد است حمل می‌شود. اما اگر موضوع یک مجموعه‌ی خاص باشد و محمول بتواند به دفعات متعدد هر بار بر یکی از افراد و مصادیق آن مجموعه‌ی خاص حمل شود، قضیه‌ی محصوره است. گزینه‌ی ۴ قضیه‌ی شخصی و سایر گزینه‌ها محصوره هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تمامی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ۴، تالی پیش از مقدم در جمله ظاهر شده است. در گزینه‌ی ۴ مقدم پیش از تالی آمده است. (اگر) عقل بداند که دل در زندان زلف یار چه حال خوشی دارد (مقدم) (آن‌گاه) عاقلان از پی زنجیر ما دیوانه گردند (تالی). تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: (اگر) پیر مغان به تو گوید (فرمان دهد) (مقدم) (آن‌گاه) سجاده را می‌آلود کن (تالی).

گزینه‌ی ۲: (اگر) کوه آهن نام افراسیاب را بشنود (مقدم) (آن‌گاه) از ترس آب می‌شود (تالی)

گزینه‌ی ۳: مصراع دوم: (اگر) گوش شما چشم شود (مقدم) (آن‌گاه) حال من دیده می‌شود (تالی)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان که البته بیشتر آنان در سرزمین ما زندگی می‌کردند، با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان، قدم‌های بلند برداشتند و آثاری از خود باقی گذاشتند که شایسته‌ی قدردانی است. پس می‌توان گفت که از آن‌جایی که بحث فیلسوفان، مسلمان درباره‌ی انسان یک بحث فلسفی است، لذا بشتر با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود، به تبیین حقیقت انسان می‌پرداختند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود (تأیید گزینه ۲)، با قبول دینی که در کتاب آسمانی به روشنی و وضوح از حقیقتی به نام «روح» سخن گفته (تأیید گزینه ۳) و همچنین از طریق سلوک و پاکی نفس که در توان بدن مادی انسان نیست (تأیید گزینه ۴)، می‌دانستند که انسان حقیقتی متعالی به نام روح دارد.

نکته: عبارت گزینه ۱ می‌تواند یک دلیل ضمنی و فرعی باشد اما در کتاب ذکر نشده است و نمی‌تواند جزء دلایل اصلی فیلسوفان مسلمان برای قبول روح باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظریه افلاطون دارای معیارهای زیر است:

۱) اعتدال اصلی‌ترین رکن این معیار است پس باید مطابق با آن و ناشی از آن باشد.

۲) باید از فرمان عقل صادر شود.

۳) حتماً باید به سعادت انسان‌ها منجر شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الاشارات و التنبيهات ← ابن‌سینا	تثاتت ← افلاطون
بررسی‌های اسلامی ← علامه طباطبایی	منون ← افلاطون

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد ۱، ۲ و ۴ را انسان برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد، پس طبیعی هستند ولی گزینه‌ی ۳ جزء کارهایی است که مورد ستایش یا تحسین قرار می‌گیرد. جزء فعل اخلاقی محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا روح و جسم را دو حقیقت مجزا نمی‌داند، بلکه جسم را ظاهر روح و روح را باطن بدن می‌داند. بنابراین این اندیشه به دیدگاه ملاصدرا نزدیک‌تر است، ضمن این‌که روح انسان در مکتب حکمت متعالیه به‌دنبال بی‌نهایت و تمام‌نشده‌ها است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

مقام حقیقی فارابی و دادن عنوان معلّم ثانی به او از آن جهت است که او مؤسس فلسفه‌ی اسلامی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا که طرفدار اصالت وجود بود اعتقاد داشت ذهن انسان وقتی به وجودهای متفاوت نظر می‌کند متناسب با تفاوت‌ها و خصوصیات هر کدام از آن‌ها تصورات و مفاهیمی از قبیل آسمان، درخت و ... را انتزاع می‌کند.

میرداماد که استاد ملاصدرا بود، جانب اصالت ماهیت را گرفت و معتقد بود آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر ملاصدرا ممکن است ما از استدلال عقلی درست استفاده نکنیم و به نتیجه‌ی نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اصالت وجود، بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا است و در قدم سوم برای رسیدن به این اصل باید بپذیریم که وجود و ماهیت در ذهن با هم مغایر هستند و وجود و ماهیت همانند دو مفهوم انسان و بشر نیستند که یکی باشند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
هزار میلیارد ریال ۲۰ = تولید خارجیان مقیم کشور $\Rightarrow + ۱۰$ تولید خارجیان مقیم کشور - ۲۴۵ = ۲۳۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف)

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک هشتم - ۱۰۰ = سهم دهک هشتم

$$\Rightarrow ۲۲ + ۱۸ + ۱۲ + ۱۰ + ۸ + ۶ + ۴ + ۳ + ۲ = ۱۰۰ - \text{سهم دهک هشتم} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \text{درصد ۱۵} = ۱۰۰ - ۸۵ = \text{سهم دهک هشتم}$$

$$\text{میلیون دلار } ۵/۴ = ۳۶ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} = \text{سهم دهک هشتم از درآمد ملی}$$

ب) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک‌ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند. در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۷ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

$$\text{هزار نفر } ۷۰۰ = \text{میلیون نفر } ۰/۷ = \frac{۷}{۱۰} = \text{جمعیت دهک دهم}$$

ج) در کشور A داریم:

۴۰ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پردرآمد جامعه تعلق دارد.

۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

اطلاعات ذکر شده در مورد وضعیت توزیع درآمد کشور A در همی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۱» صحیح است.

$$\text{د) } \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۲۲}{۲} = ۱۱ = \text{شاخص توزیع درآمد در کشور A}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است بنابراین مفهوم کمی است، شاخص‌های رشد اقتصادی: افزایش ظرفیت‌های تولیدی و افزایش درآمد شاخص توسعه‌ی انسانی تصویر بهتری از پیشرفت کشور ارائه می‌دهد. مؤلفه‌های نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، سرانه‌ی درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری تشکیل دهنده‌ی شاخص توسعه انسانی است. علاوه بر این، مؤلفه‌هایی نظیر امید به زندگی، نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی (مثل انرژی‌های تجدید شونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی)، در گزارش‌های توسعه‌ی انسانی منعکس می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عصر پهلوی، در نتیجه‌ی افزایش درآمدهای نفتی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت. در این زمان، دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمدهای نفتی کشور، صرف ساخت‌وساز شد. بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی در این دوران ساخته شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\text{ریال } ۱۳۸۹ \text{ GDP} = (۲۰ \times ۸۰) + (۹۰ \times ۱۰) = ۱,۶۰۰ + ۹۰۰ = ۲,۵۰۰$$

$$\text{ریال } ۱۳۹۰ \text{ GDP} = (۳۰ \times ۱۰۰) + (۱۲۰ \times ۴۰) = ۳,۰۰۰ + ۴,۸۰۰ = ۷,۸۰۰$$

GDP واقعی سال ۱۳۹۰ براساس قیمت‌های سال ۱۳۸۹

$$\text{ریال } = (۳۰ \times ۸۰) + (۱۲۰ \times ۱۰) = ۲,۴۰۰ + ۱,۲۰۰ = ۳,۶۰۰$$

$$\text{نرخ رشد GDP اسمی سال } ۱۳۹۰ = \frac{\text{GDP اسمی سال } ۱۳۸۹ - \text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۰}{\text{GDP اسمی سال } ۱۳۸۹} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۷,۸۰۰ - ۲,۵۰۰}{۲,۵۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۱۲ \text{ درصد}$$

الف) هزینه‌ی فرصت حرکت از نقطه‌ی «الف» به نقطه‌ی «ب» میزان کالای A است که از فرد از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری از کالای B را بخرد.

در نقطه‌ی «الف» ۳ واحد کالای A و در نقطه‌ی «ب» ۲ واحد کالای A خریداری می‌شود، بنابراین هزینه‌ی فرصت حرکت از نقطه‌ی «الف» به نقطه‌ی «ب»، ۱ واحد کالای A است ($3 - 2 = 1$) که از خرید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه‌ی فرصت به تومان خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم، در نتیجه خواهیم داشت:

= ارزش هزینه‌ی فرصت

ارزش هر واحد از کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده $\times$ تعداد (واحد) کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده

$$= (3 - 2) \times 10,000 = 10,000 \text{ تومان}$$

ب) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده‌ی مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه‌ی برخورد نمودار خط بودجه با محور عمودی فرد تمامی پول خود را به خرید کالای A اختصاص می‌دهد و می‌تواند حداکثر ۵ واحد از این کالا را خریداری کند و با توجه به اینکه قیمت هر واحد کالای A ، ۱۰,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

$$\text{تومان } 50,000 = (5 \times 10,000) + (0 \times 5,000) = \text{بودجه‌ی فرد}$$

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده‌ی مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند با بودجه‌ی مشخص ۵۰,۰۰۰ تومان بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$50,000 = (3 \times 10,000) + (x \times 5,000)$$

$$\Rightarrow 50,000 = 30,000 + (x \times 5,000) \Rightarrow 20,000 = x \times 5,000 \Rightarrow x = \frac{20,000}{5,000} = 4 \text{ واحد}$$

ج) با توجه به اینکه: ۱- میزان بودجه‌ی فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است و ۲- قیمت هر واحد کالای B ، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

$$\text{میزان بودجه فرد} = \frac{\text{حداکثر کالای } B \text{ خریداری شده}}{\text{قیمت هر واحد کالای } B}$$

$$\Rightarrow \text{عدد } 10 = \frac{50,000}{5,000} = \text{حداکثر کالای } B \text{ خریداری شده}$$

اگر فرد تمامی بودجه‌ی خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اعمال سیاست‌های رکودی و انقباضی — دوران قاجار

برقراری نظم مالی و اداری — دوران قاجار

بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی — دوران پهلوی

تأمین مالی مراکز علمی — دوران تمدن اسلامی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مقاوم‌سازی اقتصاد، به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خوشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرگاه اقتصاددانان در محاسبه درآمد مردم برای شاخص دهک‌ها به مشکل برخوردند از هزینه

خانوار استفاده می‌کنند زیرا هزینه خانوار بیانگر درآمد آنهاست. یعنی اقتصاددانان به جای اختلاف درآمدی اختلاف

هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند و از آن برای شاخص دهک‌ها استفاده می‌کنند.

الف) این فرد برای مخارج خدمات منزل ($۰/۷۵$ میلیون تومان) کمتر از سایر مخارج خود، هزینه کرده است.
(ب)

$$\text{میلیون تومان } ۳۱/۸۱ = ۱/۳۲ + ۰/۷۵ + ۶/۰۷ + ۳/۱۲ + ۶/۲۵ + ۳/۱۵ + ۵/۱۵ + ۶ = \text{مجموع مخارج سالانه فرد}$$

$$\text{درصد } ۱۹/۶۴ \approx \frac{۶/۲۵}{۳۱/۸۱} \times ۱۰۰ = \text{درصد مخارج سالانه صرف شده برای غذا و پوشاک}$$

(ج)

$$\begin{aligned} \text{میلیون تومان } ۳۱/۸۱ &= \text{مجموع مخارج سالانه فرد} \\ \text{میلیون تومان } ۳۷ &= \text{درآمد سالانه فرد} \\ \text{میلیون تومان } ۵/۱۹ &= ۳۷ - ۳۱/۸۱ = \text{پس انداز سالانه فرد} \end{aligned}$$

(د)

$$\text{درصد } ۸۵/۹۷ \approx \frac{۳۱/۸۱}{۳۷} \times ۱۰۰ = \frac{\text{مجموع مخارج سالانه ی فرد}}{\text{درآمد ساسالانه ی فرد}} \times ۱۰۰ = \text{میزان خرج از بودجه ی فرد}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند «ثبات اقتصادی»، «استحکام اقتصادی»، «تاب‌آوری اقتصادی» و «پایداری»، مسئله مقاومت‌سازی اقتصادی را تأکید می‌کنند.

- اگر در جامعه‌ای میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره‌ی قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است.

$$\begin{aligned} \text{د دلار } ۱۰۰,۲۵۰ &= ۵۵,۲۵۰ + ۴۵,۰۰۰ = \text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۹ = (۵۰ \times ۹۰۰) + (۶۵ \times ۸۵۰) \\ \text{د دلار } ۷۴,۰۰۰ &= ۴۲,۰۰۰ + ۳۲,۰۰۰ = \text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۸ = (۴۰ \times ۸۰۰) + (۶۰ \times ۷۰۰) \\ \text{د دلار } ۳۱,۰۰۰ &= ۱۶,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰ = \text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۷ = (۳۰ \times ۵۰۰) + (۴۰ \times ۴۰۰) \end{aligned}$$

$$\text{درصد } ۳۵ \approx \frac{۱۰۰,۲۵۰ - ۷۴,۰۰۰}{۷۴,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ رشد تولید اسمی در سال } ۱۳۹۹$$

$$\text{درصد } ۱۳۸ \approx \frac{۷۴,۰۰۰ - ۳۱,۰۰۰}{۳۱,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ رشد تولید اسمی در سال } ۱۳۹۸$$

الف) مجموع سهم دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد.

از آن‌جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل $(۳ + ۴ + ۵ + ۷ + ۹ + ۱۲ + ۱۵ + ۱۷ + ۱۸ = ۹۰)$ درصد

می‌باشد، بنابراین سهم دهک مجهول یعنی سهم دهک ششم برابر با ۱۰ درصد $(۱۰۰ - ۹۰ = ۱۰)$ است.

برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. بنابراین جمعیت افراد در هر دهک برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر } ۳ = \frac{۳۰}{۱۰} = \text{جمعیت افراد هر دهک}$$

$$\text{میلیون دلار } ۲,۱۶۰ = ۲۱,۶۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{سهم دهک ششم از درآمد ملی کشور}$$

$$\text{دلار } ۷۲۰ = \frac{۲,۱۶۰}{۳} = \text{سهم هر یک از افراد دهک ششم از درآمد ملی} = \text{درآمد سرانه‌ی افراد دهک ششم}$$

ب) اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور کوبا برابر با عدد $۴/۵$ شود، سهم دهک دهم باید برابر با $۱۳/۵$ درصد شود:

$$\text{درصد } ۱۳/۵ = \text{سهم دهک دهم} \Rightarrow \frac{۴/۵}{۳} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \Rightarrow ۴/۵ = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$$

در صورت سؤال گفته شده که وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا مناسب‌تر از کشور A شود، در نتیجه سهم دهک دهم که اکنون برابر با ۱۸ درصد است، باید بیشتر از $۴/۵$ درصد $(۱۸ - ۱۳/۵ = ۴/۵)$ کاهش یابد تا سهم دهک دهم کمتر از $۱۳/۵$ درصد شود و در نتیجه شاخص دهک‌ها کوچک‌تر از $۴/۵$ شود.

ج) بررسی قسمت «ج» گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: نادرست است، ۳۵ درصد درآمد ملی این کشور $(۱۸ + ۱۷ = ۳۵)$ در اختیار ۱۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه (یا همان ۲۰ درصد پردرآمد جامعه یا دهک‌های دهم و نهم) قرار دارد.

گزینه‌ی «۲»: نادرست است، ۲۸ درصد درآمد ملی این کشور $(۳ + ۴ + ۵ + ۷ + ۹ = ۲۸)$ در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم) قرار دارد.

گزینه‌ی «۳»: صحیح است. ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور $(۳ + ۴ + ۵ + ۷ = ۱۹)$ در اختیار ۴۰ درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم) قرار دارد.

۴) صحیح است. ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور $(۱۸ + ۱۷ + ۱۵ = ۵۰)$ در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه (دهک‌های هفتم، نهم و دهم) قرار دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۹

- در دوره پایانی حکومت صفویه، اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد، حاکمان وقت از موقعیت جهان و ظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند و به همین دلیل نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند.

- در دوره‌ی قاجار ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انواع هزینه در بودجه‌ریزی ماهیانه، شامل هزینه‌های ثابت و متغیر است. ۱۶۰

در خرید مقایسه‌ای لازم است، عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی‌ها، اندازه‌ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و ... در نظر گرفته شود. انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کم‌ترین هزینه را ببرد.

